

EUROPEES BURGERPANEL VOOR ENERGIE-EFFICIËNTIE

Informatiepakket

Over dit pakket

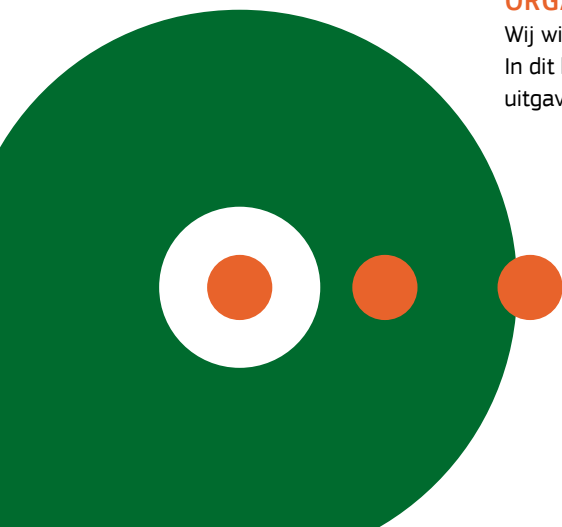
Welkom bij het Europese burgerpanel voor energie-efficiëntie!

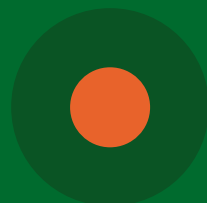
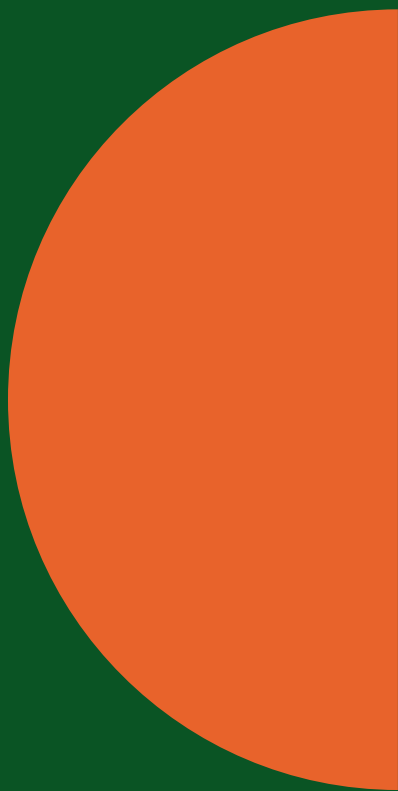
Allereerst willen we u hartelijk bedanken voor uw deelname aan dit proces. We hopen dat u het informatief, interessant en leuk vindt!

U bent één van de 150 deelnemers die willekeurig zijn geselecteerd om deel te nemen aan een discussie over energie-efficiëntie - een bekend onderwerp dat tijdens de recente energiecrisis sterk op de voorgrond is getreden. Samen zullen jullie verschillende manieren onderzoeken waarop wij allemaal - de industrie, gezinnen, gemeenschappen, de publieke en private sector - op een realistische en impactvolle manier energie-efficiënter kunnen worden. Uw collectieve inzichten en conclusies zullen een belangrijke rol spelen, aangezien ze aan de EU-commissarissen zullen worden voorgelegd en zullen bijdragen aan het vormgeven van EU-wetten en -initiatieven op dit gebied.

Dit "Kennispakket" is bedoeld om u door het proces te begeleiden. Het is ingedeeld in vijf hoofdstukken:

1. **HET PROCES:
HOE WERKEN DE EUROPESE BURGERPANELS?** 4
Het doel van de burgerpanels is om burgers centraal te stellen in de publieke beleidsvorming. In dit hoofdstuk geven we u een kort overzicht van hoe het proces werkt.
2. **DE OPDRACHT: WAAR GA IK AAN WERKEN?** 6
De Europese Commissie heeft u bijeengeroepen om een specifieke taak uit te voeren: hier vindt u de vraag waarop u wordt uitgenodigd te antwoorden
3. **HET ONDERWERP:
WAT MOET IK WETEN OVER ENERGIE-EFFICIËNTIE?** 8
U hoeft geen expert te zijn om deel te nemen aan het Burgerpanel. We willen vooral uw mening horen, gebaseerd op uw ervaring en uw dagelijks leven. Om u op weg te helpen, kunt u hier wat basisinformatie vinden over energie-efficiëntie.
4. **DE MENSEN ACHTER HET EVENEMENT:
WIE ORGANISEERT DIT PANEL?** 12
Hier geven we uitleg over de verschillende instellingen en organisaties die verantwoordelijk zijn voor de panels en hun respectievelijke rollen.
5. **DE LOGISTIEK: WAT VOOR HULP KRIJG IK BIJ HET
ORGANISEREN EN BETALEN VAN REIS- EN VERBLIJFSKOSTEN?** 14
Wij willen uw deelname zo soepel mogelijk laten verlopen. In dit hoofdstuk vindt u informatie over uw reis, verblijf, dagelijkse uitgaven en andere praktische informatie..

1/ Het proces: hoe werken de Europese burgerpanels?

In de burgerpanels van de Europese Commissie komen willekeurig geselecteerde deelnemers uit alle 27 EU-lidstaten samen om belangrijke nieuwe wetten en andere initiatieven op Europees niveau te bespreken. Gebaseerd op jullie onderlinge discussies, ontwikkelen jullie aanbevelingen die de Europese Commissie in overweging zal nemen bij het opstellen van hun beleid.

De Panels zijn ontstaan na de Conferentie over de toekomst van Europa¹ die in 2021-2022 plaatsvond. Er kwamen toen 800 willekeurig geselecteerde burgers bijeen in vier Europese burgerpanels, die elk voor drie sessies bijeenkwamen. De deelnemers deelden hun perspectieven

en ideeën over onderwerpen zoals economie, sociale rechtvaardigheid, banen, onderwijs, cultuur, jeugd, sport, digitale transformatie, EU-democratie, waarden, veiligheid, rechtsstaat, klimaatverandering, gezondheid, migratie en de rol van de EU in de wereld. Aan het eind van de panels formuleerden de deelnemers 178 aanbevelingen, die later van invloed waren op de 49 voorstellen en meer dan 300 gerelateerde maatregelen die uit de conferentie voortvloeiden. De burgers die aan deze Conferentie deelnamen, pleitten voor gelijkaardige, meer frequentere mogelijkheden voor toekomstige burgerparticipatie in de Europese beleidsvorming. Naar aanleiding hiervan kondigde de voorzitter van de Europese Commissie, Ursula von der Leyen, meer burgerpanels aan waarin willekeurig gekozen burgers worden geraadpleegd over belangrijke EU-kwesties.

De daaropvolgende Panels behandelden meer specifieke beleidsonderwerpen: wat te doen met voedselverspilling, de voor- en nadelen van virtuele werelden en het recht en de mogelijkheden om te leren en te studeren in andere EU-landen. Dankzij de hulp van tolken konden de deelnemers in hun eigen taal met elkaar communiceren.

Als panellid neemt u de fakkel over van een lange rij Europese medeburgers - dit keer rond het thema energie-efficiëntie.

¹ Informatie over de Conferentie over de toekomst van Europa vindt u hier:

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/conference-future-europe_en

HOE WERKEN DE BURGERPANELS?

Elk panel bestaat uit 150 willekeurig geselecteerde burgers, uit alle EU-lidstaten en representatief voor de diversiteit in de EU, waarvan één derde jonger is dan 26 jaar, om ervoor te zorgen dat er een goede discussie tussen de generaties ontstaat.

Het Burgerpanel combineert samenwerking in kleine groepen (van ongeveer 12 personen) met plenaire werkzaamheden (alle 150 deelnemers samen). In de kleinere werkgroepen krijgt u de kans om de verschillende aspecten van energie-efficiëntie meer in detail te bespreken. Alle 150 deelnemers komen ook samen in 'plenaire' sessies, om naar de feedback van de kleinere groepen te luisteren en deze te bespreken.

Voor de uitvoering van deze werkzaamheden zullen panelleden worden ondersteund door een lokaal team. Dit team bestaat uit experts in het ondersteunen van groepswerk. Zij zullen helpen om het groepswerk dynamischer te maken, om het beste te halen uit elk individu en uit de groep als een geheel. Zij zullen de burgers ook voorzien van een reeks tools voor samenwerking en collectieve besluitvorming. U wordt ook ondersteund door helpers ter plaatse, die praktische informatie kunnen geven en ook specialisten op het gebied van energie-efficiëntie die tijdens het hele proces beschikbaar zijn om u zo nodig te adviseren.

HET EUROPEES BURGERPANEL VOOR ENERGIE-EFFICIËNTIE

Samen met de andere 149 deelnemers zult u voor drie sessies bijeenkomen. Twee sessies zullen persoonlijk plaatsvinden in Brussel en één sessie zal online zijn:

- **Sessie 1:** 23-25 februari 2024 (ter plaatse in Brussel, België)
- **Sessie 2:** 15-17 maart 2024 (online via een videoconferentie-tool)
- **Sessie 3:** 12-14 april 2024 (ter plaatse in Brussel, België)

2 / De opdracht: waar ga ik aan werken?

De paneldiscussies zullen zich richten op verschillende aspecten van energie-efficiëntie. Er zal vooral worden besproken hoe verschillende mensen, overheden, de industrie, de particuliere sector en anderen energie-efficiënter kunnen zijn op een manier die de meeste impact heeft, bijvoorbeeld op het klimaat, de economie, de werkgelegenheid, de gezondheid of op uw energierekening.

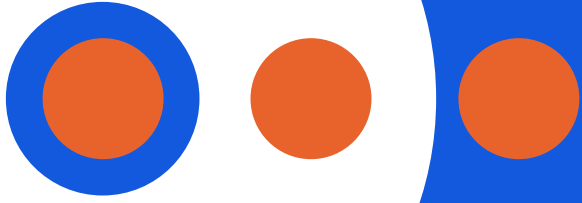
De uiteindelijke aanbevelingen van het Panel zullen worden verwerkt in een beleidsinitiatief dat later in 2024 door de Europese Commissie zal worden aangenomen. Het initiatief is een aanstaande EU-aanbeveling over het principe “Energie-efficiëntie eerst”, die ook zal worden toegelicht in de paneldiscussies met de steun van specialisten op dit gebied. De vraag die als leidraad zal dienen voor uw discussies tijdens het burgerpanel over energie-efficiëntie luidt als volgt:

“Hoe kan de Europese Unie prioriteit geven aan energie-efficiëntie en de voordelen ervan volledig benutten voor de burgers, overheidsinstanties en ondernemingen?”

IN DE EERSTE SESSIE maakt u kennis met het onderwerp energie-efficiëntie en met de acties die de Europese Commissie al onderneemt op dit gebied. Samen met specialisten op het gebied van energieproductie, -distributie en -verbruik krijgt u een beter inzicht in wat energie-efficiëntie in uw dagelijks leven betekent, terwijl u van gedachten wisselt met burgers uit verschillende EU-landen, en in de uitdagingen waarmee de EU wordt geconfronteerd om de voordelen ervan voor de Europese samenleving te benutten.

IN DE TWEEDE SESSIE, die online plaatsvindt, zullen jullie de verschillende ideeën verder uitwisselen en bespreken. Deze sessie fungeert als een brug tussen de sessies: u bouwt voort op de kennis en onderwerpen die in de eerste sessie zijn besproken en u denkt creatief na over praktische oplossingen waarmee u energie-efficiëntie prioriteit kunt geven. Met andere woorden: in deze tweede sessie begint u ideeën te formuleren voor aanbevelingen. Deze zullen betrekking hebben op acties die iedereen kan ondernemen om energie-efficiënt te zijn, van bedrijven tot plaatselijke gemeenschappen, van overheidsinstanties tot individuele consumenten. Deze kunnen bijvoorbeeld aanbevelingen zijn over hoe je minder energie kunt verbruiken zonder daarvoor dingen te moeten opofferen, hoe je een duurzaam niveau van energieverbruik kunt definiëren of hoe we de energieplanning kunnen verbeteren om beter gebruik te maken van beperkte hulpbronnen.

IN DE DERDE EN LAATSTE SESSIE, zullen jullie samen de aanbevelingen afronden. Deze zullen als input worden gebruikt voor een Europees initiatief, met name voor het aanstaande initiatief van de Europese Commissie over het Energie-efficiëntie-eerst principe. Dit betekent dat jullie je oorspronkelijke ideeën van de tweede sessie moeten testen en bevestigen, bijvoorbeeld door jezelf af te vragen of deze ideeën rechtvaardig zijn voor alle actoren van de samenleving. Jullie zullen bespreken of ze nuttig kunnen zijn voor de hele Europese Unie en of ze voldoen aan de belangrijkste behoeften van de verscheidenheid aan Europese burgers. Jullie zullen ook de concrete maatregelen bespreken die nodig zijn om een duurzame gedragsverandering aan te moedigen.

3 / Het onderwerp: Wat moet ik weten over energie-efficiëntie?

Nu u wat meer weet over het proces, laten we ons op het onderwerp zelf richten. We hebben dit korte hoofdstuk samengesteld om u te helpen het probleem van energie-efficiëntie beter te begrijpen. Natuurlijk kunnen we niet elk aspect in een paar pagina's behandelen. We hebben kennis geselecteerd die volgens ons nuttig voor u zal zijn als lid van het Burgerpanel, en u zult tijdens het evenement meer gedetailleerde informatie ontvangen.

We hopen dat dit hoofdstuk u inzichten geeft die u zullen helpen om de presentaties te begrijpen en om bij te dragen aan de discussies en activiteiten van het panel. Dit kan slechts een beginpunt zijn. Wees gerust dat u meer gedetailleerde informatie over energie-efficiëntie zult ontvangen in de loop van het panel en dat u al uw vragen zult kunnen stellen zodra de sessies eenmaal begonnen zijn.

1. ENERGIE-EFFICIËNTIE BEGRIJPEN

Een bekend begrip is misschien wel “energiebesparing”. Energie besparen betekent het vermijden van energiever-spilling. Hoe minder energie we verbruiken, hoe minder we moeten produceren. In de praktijk betekent dit dat we de verwarming lager zetten of het licht uitdoen als we deze niet nodig hebben. Energiebesparing is de meest rechtstreekse manier om **minder energie te gebruiken en verspilling te vermijden**.

Maar wat is “energie-efficiëntie”? Het betekent **minder energie gebruiken om dezelfde taak uit te voeren**, om hetzelfde resultaat, dezelfde service te krijgen. Energie-efficiëntie met betrekking tot het isoleren van een huis betekent bijvoorbeeld dat er minder energie wordt gebruikt voor verwarming en koeling, terwijl hetzelfde thermische comfort behouden blijft. Een ander voorbeeld: Met een efficiëntere auto rijden die minder brandstof verbruikt maar dezelfde snelheid en prestaties heeft.

Over het algemeen zijn er twee manieren om energie-efficiëntie te verbeteren: (1) een efficiëntere technologie of een efficiënter productieproces gebruiken, bijvoorbeeld door in een zuinigere auto te rijden of een oude koelkast te vervangen door een energie-efficiënte koelkast, en (2) iemands gedrag veranderen, bijvoorbeeld door de verwarming lager te zetten of het licht uit te doen als we het niet nodig hebben.

Het hele energiesysteem begrijpen

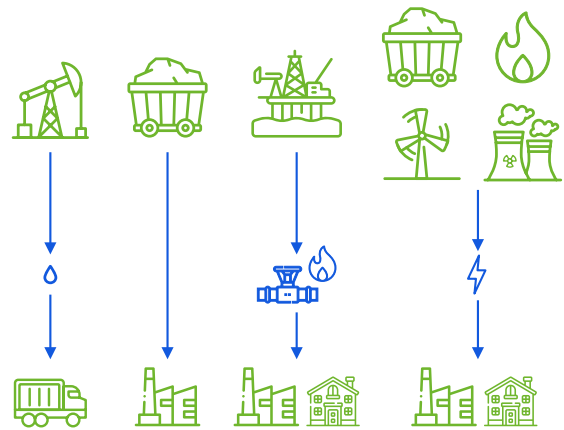
Energie-efficiënter worden heeft echter niet alleen te maken met welke technologieën we toepassen of met ons gedrag. Energie moet eerst worden geproduceerd en gedistribueerd voordat we het kunnen gebruiken. Om dus energie-efficiënter te zijn in de samenleving, moeten we ook nadenken over **het hele energiesysteem** en hoe we dat kunnen plannen. Het energiesysteem bestaat uit drie componenten: energieproductie, energiedistributie en energieverbruik.

Het energie-efficiëntie eerst (EE1st) principe uitgelegd

Energie-efficiëntie eerst is een **leidend principe dat prioriteit geeft aan energie-efficiëntie in plaats van aan duurdere alternatieven** en dat in het voordeel is van de burgers, overheidsinstanties en bedrijven. Of om het anders te zeggen: het EE1st-principe is erop gericht om investeringen **aan de aanbod- en vraagzijde op gelijke voet te plaatsen**. Dit betekent dat bij het nemen van beslissingen over energieplanning of -investeringen rekening moet worden gehouden met alle dimensies van energie-efficiëntie: inclusief productie en verbruik. Het doel is om ervoor te zorgen dat deze acties voordelig of kosteneffectiever zijn dan andere maatregelen. In de praktijk wil het EE1st-principe energie-efficiëntie bereiken in de productie, distributie en het verbruik van energie **door verschillende alternatieven** te overwegen uit de verschillende mogelijke maatregelen binnen de hele Europese Unie. Hier is een voorbeeld van de toepassing van dit principe bij planningsbeslissingen: in plaats van de warmteproductie en de capaciteit van het warmtedistributienetwerk te vergroten, besluit de overheid een grootschalig programma te initiëren om gebouwen te renoveren. Beter geïsoleerde woningen hebben minder warmte nodig, waardoor er minder energie geproduceerd en gedistribueerd hoeft te worden. Het EE1st principe toepassen betekent rekening houden met andere opties dan het verhogen van het volume of de productie.

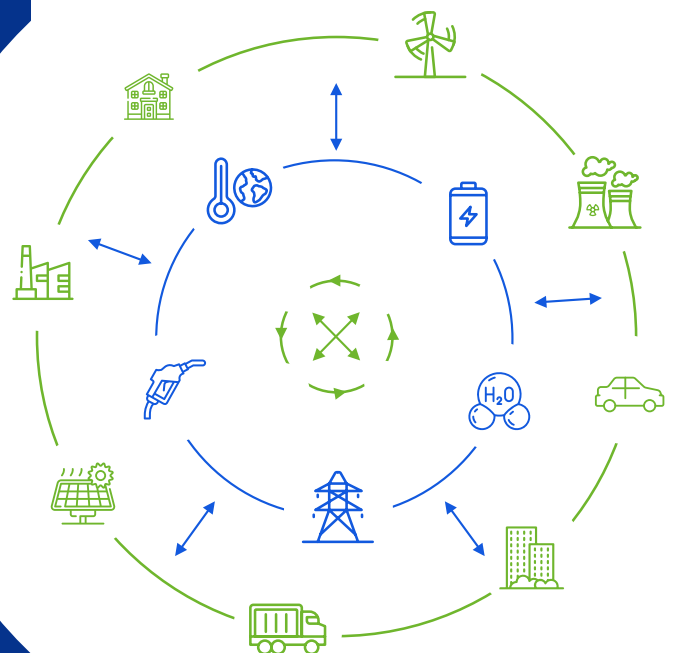
HET HUIDIGE ENERGIESYSTEEM

lineaire en verspillende energiestromen,
slechts in één richting

HET TOEKOMSTIGE GEÏNTEGREERDE ENERGIESYSTEEM VAN DE EU

energiestromen tussen gebruikers en producenten,
waardoor minder hulpbronnen en geld worden verspild

- **Energieproductie:**

Energie kan door verschillende bronnen worden geproduceerd. Deze bronnen zijn fossiel (steenkool, gas, olie), nucleair of hernieuwbaar (wind, zon, water, biomassa). Steenkool kan bijvoorbeeld worden verbrand om elektriciteit of warmte te produceren en olie of biobrandstoffen kunnen worden gebruikt voor mobiliteit. Dit wordt ook wel de “aanbodzijde” genoemd.

- **Energiedistributie:**

Energie moet van de producent naar de consument worden getransporteerd, zodat deze kan worden gebruikt. Voor energiedistributie is een infrastructuur nodig die bestaat uit elektriciteitsnetwerken, pijpleidingen voor olie en gas of warmtedistributienetwerken.

- **Energieverbruik:**

Energie wordt op verschillende manieren verbruikt: om apparaten aan te drijven, auto's te besturen, goederen of materialen te produceren, gebouwen te verwarmen. Energieverbruikers zijn onder andere burgers, overheidsinstaties en bedrijven. Dit wordt de “vraagzijde” genoemd.

Om het hele energiesysteem te verbeteren en energie-efficiëntie in alle lidstaten te bevorderen, heeft de Europese Commissie zich tot doel gesteld het principe “Energie-efficiëntie eerst” te versterken.

² De publicatie in verschillende talen vindt u hier:
https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-systems-integration/eu-strategy-energy-system-integration_en?e-trans=bq&etransnlive=1

Met EE1st worden alle keuzes overwogen, **waarbij de kosten en voordelen worden afgewogen**, en wordt er gekozen voor het beste alternatief dat **het grootste voordeel** oplevert voor de samenleving in zijn geheel, omdat energie-efficiëntie kostenoptimale keuzemogelijkheden biedt.

2. DE POLITIEKE CONTEXT VAN ENERGIE-EFFICIËNTIE EERST OP EU-NIVEAU

Energie-efficiëntie is een sleutelement als het gaat om de manier waarop de energietransitie zich kan ontwikkelen. Het heeft het potentieel om de tekortkomingen en gebreken van de huidige architectuur van de energiesector aan te pakken, **de kosten voor de samenleving te verlagen** en ervoor te zorgen dat de energietransitie het meest duurzame resultaat oplevert. Alle energieverbruikende sectoren, zoals de bouw, het transport of de industrie, kunnen de rol van **“actieve consument”** spelen en EE1st zal ervoor zorgen dat deze actieve consumentenrol ten volle wordt benut om de efficiëntie van het energiesysteem te maximaliseren en elke vorm van energievervalsing te voorkomen.

Energie-efficiëntie staat centraal in de energietransitie en maakt deel uit van het doel om de Europese Unie **tegen 2050 CO2-neutraal te maken**. CO2-neutraal betekent dat de CO2-uitstoot tot bijna nul wordt teruggebracht om de schadelijke effecten van klimaatverandering te verminderen. Een groot deel van de CO2-uitstoot in de EU heeft te maken met het energieverbruik in de EU. Het energieverbruik verminderen door middel van energie-efficiëntie is dan ook een noodzakelijke stap. Energie-efficiëntie speelt dus een **sleutelrol** in het energie- en klimaatbeleid van de EU en in de uitvoering ervan in de EU-lidstaten. Energie-efficiëntie centraal stellen in onze samenleving is een logische stap om het energieverbruik **te verminderen, de energiestromen te optimaliseren en kostbare energievervalsing te voorkomen**, en tegelijkertijd hetzelfde comfort, dezelfde diensten en dezelfde vrijheid te behouden.

Daarom heeft de Europese Unie het “Energie-efficiëntie eerst”-principe (EE1st) als leidraad voor de energietransitie gekozen. Dit principe is vastgelegd in de **Richtlijn energie-efficiëntie**. Een richtlijn is een rechtshandeling van de Europese Unie die een doel stelt dat EU-landen moeten bereiken. Het is echter aan de individuele landen zelf om hun eigen wetten op te stellen om deze doelstellingen te bereiken. De richtlijn energie-efficiëntie van 2023 geeft Energie-efficiëntie eerst een **grotere rol in beleidsvorming, planning en investeringsbeslissingen**.

3. WELKE VOORDELEN KUNNEN WE VERWACHTEN VAN HET PROMOTEN VAN ENERGIE-EFFICIËNTIE?

Zoals eerder vermeld is energie-efficiëntie van cruciaal belang om de CO2-uitstoot te verminderen, iets wat vooral geldt voor de elektriciteitsproductie. Hoe minder broeikasgassen er worden uitgestoten door energieproductie, bijvoorbeeld in steenkoolcentrales, hoe beter de EU de klimaatverandering kan bestrijden. Maar energie-efficiëntie heeft veel meer effecten. Deze bredere voordelen zijn goed voor het individu en de samenleving.

Energie-efficiëntie verlaagt de energierekeningen en aanverwante kosten voor burgers en bedrijven – omdat ze minder geld moeten uitgeven aan energie. Maar energie-efficiëntie is ook financieel voordelig voor nationale en lokale regeringen. Het verlaagt de totale systeemkosten doordat er minder geïnvesteerd moet worden in energieproductie en -distributie. Het helpt dus om **de overheidsuitgaven te verminderen**, waardoor overheidsbudgetten beter kunnen worden toegewezen.

Energie-efficiëntie **verbetert ook het concurrentievermogen van bedrijven** op twee niveaus. Bedrijven kunnen innovatieve energie-efficiëntietechnologieën of -diensten verkopen. Bovendien hebben energie-efficiënte ondernemingen een comparatief voordeel ten opzichte van concurrenten die hogere energiekosten hebben.

Energieverbruik veroorzaakt niet alleen CO2-uitstoot, maar ook andere schadelijke emissies, zoals fijnstof. Dit zijn microscopisch kleine deeltjes in de lucht die diep in de longen kunnen doordringen en schadelijk zijn voor de gezondheid. Het verminderen van energieverbruik verbetert dus ook **de gezondheid van mensen** door een betere luchtkwaliteit.

De EU-lidstaten importeren het grootste deel van hun brandstof uit andere landen. Het energieverbruik verminderen vermindert dus ook de brandstofimport. Dit zal de **veerkracht van onze economie en de zekerheid van onze energievoorziening vergroten**. Dit is vooral belangrijk in tijden van crisis of oorlog, zoals recente gebeurtenissen hebben aangetoond.

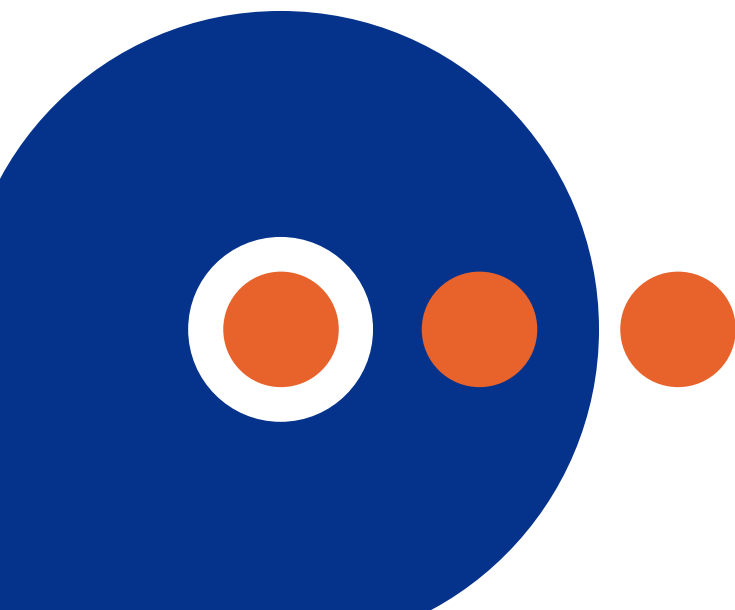
Tot slot biedt een verbeterde energie-efficiëntie ook hoogwaardige banen en opleidingsmogelijkheden. De ontwikkeling en implementatie van nieuwe energie-efficiëntietechnologieën vereist een hoog vaardigheidsniveau. Een beter opgeleide **beroepsbevolking betekent beter betaalde banen en betere carrièremogelijkheden**.

³ Soorten EU-wetgeving:

https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/law/types-legislation_en

⁴ Richtlijn energie-efficiëntie:

https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/energy-efficiency-targets-directive-and-rules/energy-efficiency-directive_en

4. WAT KAN ENERGIE-EFFICIËNTIE BELEMMEREN?

Als energie-efficiëntie zo gunstig is voor de samenleving en individuen, waarom is het dan niet verder ontwikkeld? Wat zijn de belemmeringen om energie-efficiënter te worden? Ten eerste is er een gebrek aan informatie. Energie-efficiëntie is pas sinds kort een populair onderwerp van publieke discussie. Veel burgers, bedrijven en overheidsinstanties zijn zich niet bewust van de voordelen ervan. Dit leidt ook tot een tekort aan informatie over mogelijkheden en investeringen op het gebied van energie-efficiëntie.

Overschakelen op energie-efficiëntere technologieën vergt vaak voorafgaande investeringen. De kosten van een dergelijke investering kunnen behoorlijk hoog zijn. Het ontbreekt consumenten en bedrijven vaak aan financiering voor efficiëntere technologieën of goederen, ook al kunnen dergelijke investeringen op lange termijn economisch voordelig zijn.

Een andere belemmering voor een grotere efficiëntie kan het gevolg zijn van verschillende begunstigden, ook wel "split incentives" genoemd. Soms profiteert degene die in energie-efficiëntie investeert niet rechtstreeks van hun investering. Als een eigenaar bijvoorbeeld zijn of haar gebouw renoveert of een nieuw verwarmingssysteem koopt, profiteert alleen de huurder van de lagere energierekening.

Investeren in energie-efficiëntie vergt niet alleen financiering, maar ook de nodige werknemers om de maatregelen uit te voeren. Hoewel sommige EU-lidstaten hier meer mee te maken hebben dan andere, is er over het algemeen een tekort aan geschoolde arbeidskrachten, vooral voor de renovatie van gebouwen. Maar er zijn ook niet-economische belemmeringen die te maken hebben met onze gedragspatronen: Mensen – als consumenten, in bedrijven of bij overheidsinstanties – hebben vaak de neiging om de voorkeur te geven aan een status-quo. Als het in het verleden heeft gewerkt, waarom zou je het dan veranderen?

Onderzoek heeft ook aangetoond dat vooruitgang op het gebied van energie-efficiëntie vaak teniet wordt gedaan door een verandering in het consumentengedrag of de productieprocessen. Verbeteringen in efficiëntie leiden vaak tot kostenbesparingen die de mogelijkheid bieden om meer van het verbeterde product te kopen of het product anders te gebruiken. Bijvoorbeeld, vooruitgang op het gebied van efficiëntere motoren kan leiden tot grotere en zwaardere auto's of bestuurders die langer of vaker pendelen. Dit wordt het "rebound-effect" genoemd.

Bovendien kunnen belemmeringen in de regelgeving een impact hebben op de vooruitgang en de opname van energie-efficiëntiemaatregelen in de EU. Dit kan onder meer gaan om een verouderde wetgeving, inconsistentie en/of een gebrek aan harmonisatie tussen de EU-lidstaten, complexe administratieve vereisten, ontoereikende stimuleringsmaatregelen (bijv. gericht op fossiele brandstoffen). Inspanningen om deze belemmeringen uit de weg te ruimen, omvatten een combinatie van wetsvormingen, toereikende financiële stimuleringsmaatregelen en onderlinge samenwerking tussen de EU-lidstaten.

5. WAT KAN ER OP EU-NIVEAU WORDEN GEDAAN? WAT ZIJN HEFBOMEN VOOR BURGERS?

Om de bovengenoemde belemmeringen aan te pakken, heeft de EU allerlei verschillende beleidsmaatregelen genomen. De bovenvermelde aanstaande aanbeveling zal onder meer sectorspecifieke richtlijnen bevatten voor het toepassen van het "Energie-efficiëntie eerst"-principe.

Elk jaar keurt de Commissie hun jaarlijkse werkprogramma goed met een lijst van de belangrijkste acties die ze in het komende jaar zullen ondernemen. Het werkprogramma informeert het publiek en de andere instellingen over onze politieke toezeggingen om nieuwe initiatieven te presenteren, hangende voorstellen in te trekken en bestaande EU-wetgeving te herzien. Uw werk zal input leveren voor het Werkprogramma 2024.

Burgers kunnen op verschillende manieren actie ondernemen om de energie-efficiëntie te verbeteren. Ze kunnen beginnen met na te denken over hun eigen gedrag op het gebied van energieverbruik. Ze kunnen beter geïnformeerd worden en meer kennis verwerven. Maar op politiek niveau kunnen burgers van besluitvormers eisen dat zij regelgeving introduceren of verbeteren die de energie-efficiëntie en energieplanning verbetert. Hoewel dit afhankelijk is van de verschillende nationale contexten, kunnen deze maatregelen bestaan uit informatie- en bewustwordingscampagnes, trainingen, audits, financiële incentives, verbodsbepalingen, investeringen in infrastructuur zoals het openbaar vervoer of het ondersteunen van gemeenschapsinitiatieven. Om prioriteit te geven aan energie-efficiëntie in planningsprocessen, kan de EU het beleidskader vaststellen voor lidstaten om het "Energie-efficiëntie eerst" principe toe te passen – en burgers moeten inspraak hebben in het formuleren van dit kader.

4 / Wie organiseert dit panel?

Het burgerpanel voor energie-efficiëntie wordt georganiseerd door de Europese Commissie (het directoraat-generaal Communicatie en het directoraat-generaal Energie) met de steun van ifok (hoofdaannemer), Missions Publiques, BeenThereDoneThat, Waterbear, Scope, Harris Interactive, Le Terrain en VO Europe.

De paneldiscussies worden begeleid en geadviseerd door een speciaal "Kenniscomité", dat uit de volgende leden bestaat:

Arianna VITALI ROSCINI

(secretaris-generaal van de Coalitie voor energiebesparing, Italië)

Camille DEFARD

(hoofd van het Jacques Delors Energiecentrum, Frankrijk)

Claire ROUMET

(EU-beleid en strategische partnerschappen, Energy Cities, Frankrijk)

Goda PERLAVICIUTE

(Universitair hoofddocent Publieke Aanvaardbaarheid van Duurzame Transitie, Rijksuniversiteit Groningen, Litouwen)

Wyste GORTER

(Junior onderzoeker omgevingspsychologie, Rijksuniversiteit Groningen, Nederland)

Jan ROSENOW

(directeur Europese programma's, Regulatory Assistance Project (RAP), Duitsland)

Reinhard SIX

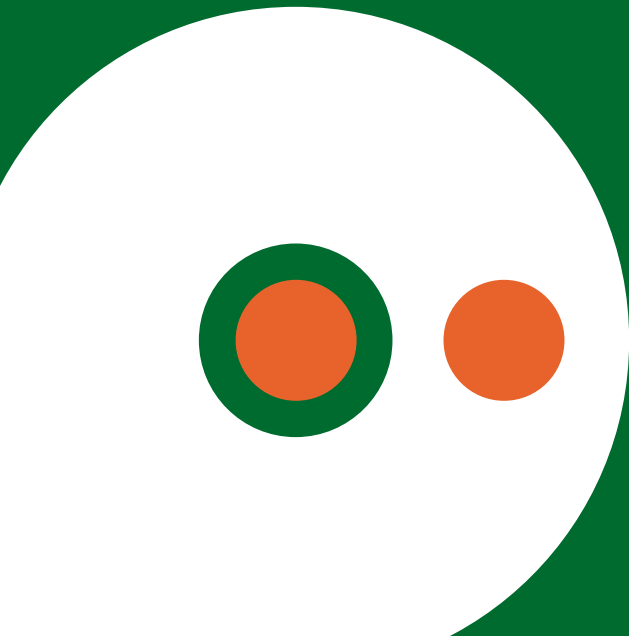
(onafhankelijk adviseur, deskundige op het gebied van de financiering van energie-efficiëntie, Duitsland)

Yves MARNIGNAC

(Energie-expert en senior adviseur, Vereniging négaWatt, Frankrijk)

Claudia CANEVARI

(Hoofd van de eenheid Energie-efficiëntie: Beleid en financiering, Directoraat-generaal Energie, Europese Commissie)

5 / Praktische informatie

We kijken ernaar uit u te verwelkomen op de Europese burgerpanels voor energie-efficiëntie die op vrijdag 23 februari van start gaan in Brussel, België. Hieronder vindt u wat praktische informatie om u voor te bereiden op uw reis en uw deelname aan de meetings. Ter herinnering:

Twee sessies zullen persoonlijk plaatsvinden (in Brussel) en één sessie zal online zijn (vrijdag en zondag zullen programma's van een halve dag zijn):

- **Sessie 1**
23-25 februari 2024
(ter plaatse in Brussel, België)
- **Sessie 2**
15-17 maart 2024 (online)
- **Sessie 3**
12-14 april 2024
(ter plaatse in Brussel, België)

1. UITGAVEN

Er wordt een vergoeding van EUR 90,00 per conferentie- en reisdag voorzien. De vergoeding wordt betaald na de sessies en deelname is bevestigd op de aanwezigheidslijst.

2. LOGISTIEK

REISARRANGEMENTEN

U hebt uw reisschema en e-ticket ontvangen of zult deze nog ontvangen. Mocht u nog vragen hebben over uw reisarrangement, neem dan gerust contact met ons op via info@futureu.events of bel naar +32 460 22 40 27.

Transfer bij aankomst: Bij aankomst op de luchthaven/treinstation wordt u verwelkomd door medewerkers van de Europese Burgerpanels met een welkomtbord of -poster, die u naar de transferbus zullen begeleiden. Als u moeite hebt om het personeel te vinden, bel dan +32 460 22 40 27.

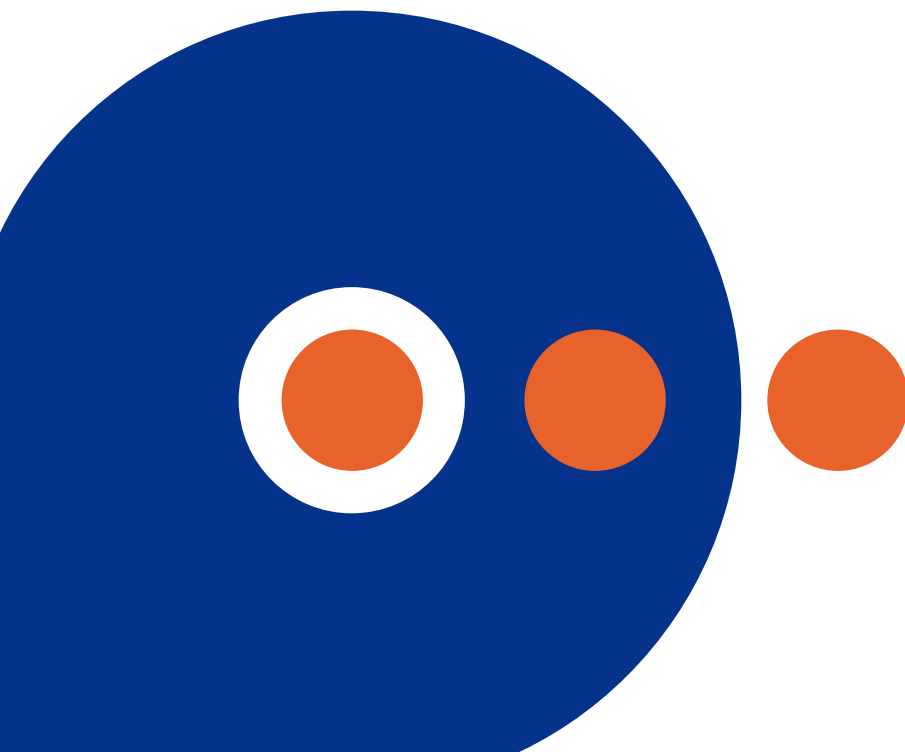
Met het vliegtuig: Op de luchthaven, nadat u uw bagage hebt opgehaald, gaat u naar de balie in de aankomsthal waar onze medewerkers op u staan te wachten.

Met de trein: Op het treinstation Brussel-Zuid gaat u naar het Prêt à Manger café waar onze medewerkers op u staan te wachten met een welkomtbord/poster.

In het hotel: Er worden bustransfers georganiseerd van uw hotel naar het gebouw van de Europese Commissie, waar de panels zullen plaatsvinden. U dient zich vóór de geplande vertrektijd te melden in de grote zaal van het hotel. Ons team wijst u de weg naar de pendelbus. Als u er de voorkeur aan geeft om de gebouwen van de Europese Commissie zelf te bereiken, neem dan vóór het vertrek contact op met ons ondersteuningsteam.

Eenmaal in Brussel: Als er na de vergaderingen sociale evenementen zoals diners plaatsvinden, dan wordt er een groepstransfer met een pendelbus georganiseerd van de gebouwen van de Europese Commissie naar de locatie van het sociale evenement. Na afloop wordt er voor groepstransfers een pendelbus geregeld van de locatie naar uw hotel. U bent natuurlijk vrij om na het sociale evenement de stad te verkennen en zelfstandig terug te keren naar het hotel.

Transfers bij vertrek: Wij regelen de transfers van uw hotel naar de luchthaven/treinstation van vertrek. De vertrektijd wordt aangegeven op een mededelingenbord in de lobby van het hotel.

VERBLIJF

Ons team zal u verwelkomen bij aankomst in het hotel. Een éénpersoonskamer, met ontbijt en gratis wifi is voor u gereserveerd. Raadpleeg uw boekingsbevestiging die per e-mail is verzonden. Houd er wel rekening mee dat u zelf verantwoordelijk bent voor de kosten voor alle extra's (bijv. minibar, roomservice, telefoon, hotelbar, wasservice, vroege check-in of late check-out etc.) en dat deze niet worden gedekt door de organisatoren. Gelieve alle extra kosten rechtstreeks in het hotel te betalen vóór uw vertrek.

3. DIVERSEN

- **Kledingvoorschrift**

Neem nette vrijetijdskleding mee voor de meetings, een warme vest en een sjaal en een waterdichte winterjas, evenals warme comfortabele schoenen en paraplu's voor buiten. De temperaturen zullen waarschijnlijk rond de 7°C liggen en iets hoger in april, maar zorg er wel voor dat u voorbereid bent op het wisselvallige Belgische weer!

- **Drinkwater**

Leidingwater is veilig om te drinken in België. Flessenwater of gefilterd water is overal beschikbaar en zal worden aangeboden tijdens alle meetings, maaltijden en sociale evenementen.

- **Tijdzone**

De huidige tijd is CET — Midden-Europese tijd (UTC/GMT +1 uur) en UTC+2 vanaf 31 maart.

- **Toeristische informatie**

Brussel heeft een rijke geschiedenis, architectuur, gastronomie, cultuur en nog veel meer! Raadpleeg zeker de website van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om alle culturele activiteiten die tijdens uw verblijf mogelijk zijn te ontdekken.

- **Contact**

Ons team zal zowel vóór als tijdens de meetings beschikbaar zijn. Als u bij aankomst problemen ondervindt of als uw vluchtgegevens gewijzigd zijn, neem dan contact met ons op via e-mail: info@futureu.events.

- **Vertolking**

De meeting wordt in 24 talen gehouden dankzij een team van professionele tolken. Om hen te helpen, vragen we u om duidelijk en niet te snel te spreken tijdens uw sessie.

4. TOEGANG TOT HET GEBOUW

Het eerste en laatste Panelweekend zal plaatsvinden in de gebouwen van de Europese Commissie in Brussel. Raadpleeg de agenda voor meer informatie over de exacte gebouwen en zalen. Het gebouw van de Europese Commissie is toegankelijk met een bezoekerspas ("V-pass"). U krijgt de "V-pass" voor het evenement via e-mail toegestuurd. Vergeet niet om u via deze e-mail te registreren om het proces af te ronden en uw V-pass QR-code te krijgen. Als u uw V-pass niet vóór het evenement hebt ontvangen, neem dan contact met ons op via e-mail: info@futureu.events

Houd er wel rekening mee dat het minstens 20 minuten kan duren om de veiligheidscontrole bij aankomst in het gebouw van de Europese Commissie te voltooien. Houd uw V-Pass, identiteitskaart of paspoort bij de hand, want het beveiligingspersoneel zal u vragen om deze te zien.

Alle deelnemers:

- zijn verplicht een geldig paspoort of identiteitskaart te tonen voordat ze het gebouw betreden;
- zijn verplicht zich te onderwerpen aan veiligheidscontroles bij de ingang;
- worden geadviseerd de uitnodigingsbrief of een ander document waaruit hun deelname duidelijk blijkt (bijv. inschrijvingsmail) bij zich te hebben

5. HELPDESK, INTERNETAANSLUITING

Er is een helpdesk bij de ingang van de vergaderzalen. Onze medewerkers zullen u assisteren en eventuele vragen beantwoorden. U hebt toegang tot het internet via Wi-Fi-hotspots. De wachtwoorden worden op de dag van de meeting meegedeeld.

6. TOEGANKELIJKHEID

De gebouwen van de Europese Commissie zijn volledig toegankelijk voor mensen met een handicap. Geef bij de online registratie eventuele speciale wensen en dieetwensen aan.

